

SÕIDUKITE JAOTUS KATEGOORIATESSE JA KLASSIDESSE, SÕIDUKITE JAOTUS TÜÜBIKS, VARIANDIKS JA VERSIOONIKS NING SÕIDUKI KERETÜÜBI TÄHISTUS

I. SÕIDUKITE JAOTUS KATEGOORIATESSE JA KLASSIDESSE

A. Sõidukid jaotatakse kategooriatesse järgmiselt:

1. **M kategooria sõidukid** on vähemalt neljarattalised reisijateveoks konstrueeritud ja valmistatud mootorsõidukid:

- a) **M₁ kategooria (sõiduauto)** on sõiduk, mille lisaks juhiistmele ei ole rohkem kui kaheksa istekohta;
- b) **M₂ kategooria (buss)** on sõiduk, mille lisaks juhiistmele on rohkem kui kaheksa istekohta ja mille täismass ei ületa 5 t;
- c) **M₃ kategooria (buss)** on sõiduk, mille lisaks juhiistmele on rohkem kui kaheksa istekohta ja mille täismass on üle 5 t.

M₂ ja M₃ kategooria hõlmab ka trolle.

2. **N kategooria (veoauto) sõidukid** on vähemalt neljarattalised veoseveoks konstrueeritud ja valmistatud mootorsõidukid:

- a) **N₁ kategooria** on sõiduk, mille täismass ei ületa 3,5 t;
- b) **N₂ kategooria** on sõiduk, mille täismass on üle 3,5 t, kuid ei ületa 12 t;
- c) **N₃ kategooria** on sõiduk, mille täismass on üle 12 t.

Poolhaagise või kesktelghaagise veoks konstrueeritud veduki korral on selle kategooria määramisel arvestatavaks massiks veduki tühimass, millele on liidetud pool- või kesktelghaagise poolt vedukile ülekantavale suurimale staatilisele vertikaalsele koormusele vastav mass ning vajadusel ka veduki enda koorma suurim mass. Sõidukid liigitakse N kategooriasse direktiivi 2007/46 II lisa A-osa punkti 3 kriteeriumite alusel.

3. M, N ja O kategooria sõidukid liigitakse maastikusõidukiks direktiivi 70/156 II lisa A osa punkt 4 või direktiivi 2007/46 II lisa A osa punkt 4 kriteeriumite alusel.

4. **L kategooria sõidukid** on kahe või kolmerattalised mootorsõidukid, sh alltoodud nõuetele vastavad neljarattalised mootorsõidukid:

- a) **L1e** kategooria (moppeed) on kahe- või kolmerattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus ei ületa 45 km/h ja mille sise põlemismootori töömaht ei ületa 50 cm³ või mille elektrimootori suurim püsi-nimivõimsus ei ületa 4 kW;
- b) **L2e** kategooria (moppeed) on kolmerattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus ei ületa 45 km/h ja mille sadesüütega sise põlemismootori töömaht ei ületa 50 cm³ või muu sise põlemismootori suurim kasulik võimsus ei ületa 4 kW või mille elektrimootori suurim püsi-nimivõimsus ei ületa 4 kW;

- c) **L3e** kategooria (mootorratas) on ilma külghaagiseta kahe rattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus ületab 45 km/h või mille sise põlemismootori töömaht ületab 50 cm³;
- d) **L4e** kategooria (mootorratas) on külghaagisega kahe rattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus ületab 45 km/h või mille sise põlemismootori töömaht ületab 50 cm³;
- e) **L5e** kategooria (mootorratas) on sümmeetrilise rataste asetusega kolme rattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus ületab 45 km/h või mille sise põlemismootori töömaht ületab 50 cm³;
- f) **L6e** kategooria (neljarattaline mopeed) on neljarattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus ei ületa 45 km/h ja mille tühi mass elektrisõidukitel akude massi arvestamata ei ületa 350 kg ja mille sadesüütega sise põlemismootori töömaht ei ületa 50 cm³ või muu sise põlemismootori suurim kasulik võimsus ei ületa 4 kW või mille elektrimootori suurim püsi-nimivõimsus ei ületa 4 kW ning millele rakenduvad L2e kategooria sõiduki tehnilised nõuded, kui üksikdirektiivides ei ole ette nähtud teisiti;
- g) **L7e** kategooria on neljarattaline mootorsõiduk, mis ei ole L6e kategooria mootorsõiduk, mille tühi mass elektrisõidukitel akude massi arvestamata ei ületa 400 kg (kaubaveoks ettenähtud sõidukil 550 kg) ja mootori suurim kasulik võimsus ei ületa 15 kW – selline sõiduk loetakse kolm rattaks ja talle rakenduvad L5e kategooria sõiduki tehnilised nõuded, kui üksikdirektiivides ei ole ette nähtud teisiti.

4.1. Varem kasutusel olnud L kategooria sõidukite tähistused võrdsustatakse järgmiselt: L1 = L1e; L2 = L2e ja L6e; L3 = L3e; L4 = L4e ja L5 = L5e ja L7e.

4.2. Sõiduki kategooria määramisel loetakse topeltrattad üheks rattaks.

4.3. Sõiduki kategooria määramisel ei sisaldu tühi massis kütuse mass.

4.4. Määruse (EL) nr 168/2013 raamistikus tüübikinnitatud L kategooria sõidukid jaotatakse kategooriateks vastavalt liiklusseaduse §-le 2 ja määruse (EL) nr 168/2013 artiklile 4 järgnevalt:

L1e- kahe rattaline mopeed;

L2e- kolme rattaline mopeed;

L3e- kahe rattaline mootorratas;

L4e- külghaagisega kahe rattaline mootorratas;

L5e- kolme rattaline mootorratas;

L6e- neljarattaline mopeed;

L7e- L kategooriasse liigitatav neljarattaline mootorsõiduk.

4.5. Käesoleva määruse mõistes loetakse enne 09.11.2003 valmistatud L1e kategooria sõidukiks ka selline sõiduk, mille valmistajakiirus ei ületa 50 km/h ja mille sise põlemismootori töömaht ei ületa 50 cm³ või mille elektrimootori suurim püsinimivõimsus ei ületa 4 kW, ja L2e kategooria sõidukiks selline sõiduk, mille valmistajakiirus ei ületa 50 km/h ja mille sadesüütega sise põlemismootori töömaht ei ületa 50 cm³ või muu sise põlemismootori suurim kasulik võimsus ei ületa 4 kW või mille elektrimootori suurim püsi-nimivõimsus ei ületa 4 kW.

4.6. L kategooria hulka ei kuulu:

a) sõiduk, mis on ette nähtud üksnes jalakäijale juhtimiseks;

b) sõiduk, mis on ette nähtud üksnes spordivõistlusel kasutamiseks;

c) põllu- ja metsamajanduses kasutatav sõiduk vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 167/2013, masin vastavalt direktiividele 97/68/EÜ ja 2006/42/EÜ ning mootorsõiduk vastavalt direktiivile 2007/46/EÜ;

- d) sõiduk, mis on ette nähtud ja konstrueeritud peamiselt maastikul kasutamiseks ja katteta teel liikumiseks;
- e) pedaalidega sõiduk, mis on varustatud elekterkäitusega mootoriga, mille maksimaalne püsi-nimivõimsus on 250 W või alla selle ja mille väljundvõimsus väheneb sõiduki kiiruse kasvades järk-järgult ning mille toide lakkab enne, kui sõiduki kiirus saavutab 25 km/h või ka varem, juhul kui sõitja lõpetab pedaalide tallamise;
- f) tasakaaluliikur;
- g) sõiduk, milles ei ole ühtegi istekohta.

5. O kategooria sõidukid on haagised:

- a) **O₁ kategooria** on haagis, mille täismass ei ületa 0,75 t;
- b) **O₂ kategooria** on haagis, mille täismass on üle 0,75 t, kuid ei ületa 3,5 t;
- c) **O₃ kategooria** on haagis, mille täismass on üle 3,5 t, kuid ei ületa 10 t;
- d) **O₄ kategooria** on haagis, mille täismass on üle 10 t.

Erandina poolhaagise või kesktelgahaagise kategooria määramisel on nende täismassiks mass, mis vastab poolhaagise või kesktelgahaagise telje või telgede kaudu maapinnale ülekantavale staatilisele vertikaalkoormusele, kui haagis on ühendatud vedukiga ja maksimaalselt koormatud.

B. M₂ ja M₃ kategooria sõidukid jaotatakse klassidesse järgmiselt:

1. Sõidukid, mis lisaks juhile on ette nähtud mitte rohkem kui 22 sõitjale:

- a) **A klass** on seisvate sõitjate veoks ettenähtud sõiduk. Sõidukis on istmed ja seisvatele sõitjatele peavad olema tagatud nõutavad tingimused;
- b) **B klass** on sõiduk, mis ei ole ette nähtud seisvate sõitjate veoks. Sõidukis ei ole tingimusi seisvatele sõitjatele;

2. Sõidukid, mis lisaks juhile on ette nähtud rohkem kui 22 sõitjale:

- a) **I klass** on seisvatele sõitjatele ettenähtud aladega sõiduk, mis võimaldavad sõitjate sagedast liikumist;
- b) **II klass** on peamiselt istuvate sõitjate veoks ettenähtud sõiduk, mille vahekäigus või alas, mille suurus ei ületa kahele topeltistmele ettenähtud ruumi, on lubatud vedada seisvaid sõitjaid;
- c) **III klass** on ainult istuvate sõitjate veoks ettenähtud sõiduk.

C. Eriotstarbeline sõiduk on M, N või O kategooriasse kuuluv sõiduk, millel on tehnilised eriomadused funktsiooni täitmiseks, milleks on vaja spetsiaalseid kohandusi või seadmeid. Eri tüüpi eriotstarbelised sõidukid on määratletud ja loetletud direktiivi 70/156 II lisa A-osa punktis 5 või direktiivi 2007/46 II lisa A-osa punktis 5.

D. N₁ kategooria sõidukid jaotatakse klassidesse järgmiselt:

- a) **I klass** – sõiduk, mille tuletatud mass ei ületa 1305 kg;
- b) **II klass** – sõiduk, mille tuletatud mass ületab 1305 kg, kuid ei ületa 1760 kg;
- c) **III klass** – sõiduk, mille tuletatud mass ületab 1760 kg.

II. SÕIDUKITE JAOTUS TÜÜBIKS, VARIANDIKS JA VERSIOONIKS

M, N ja O kategooria sõidukite puhul jagunevad sõidukid tüübiks, variandiks ja versiooniks direktiivi 70/156/EÜ II lisa või direktiivi 2007/46/EÜ II lisa toodud tingimuste alusel. L

kategooria sõidukite puhul jagunevad sõidukid tüübiks, variandiks ja versiooniks direktiivi 2002/24/EÜ II peatükis toodud tingimuste alusel.

III. SÕIDUKI KERETÜÜBI TÄHISTUS

M, N ja O kategooria sõiduki keretüübi tähistused on toodud direktiivi 70/156/EÜ II lisas või direktiivi 2007/46/EÜ II lisas.